

Xuất khẩu tôm của Việt Nam đang có xu hướng tăng mạnh. Ảnh Nam Khánh

NHÌN LẠI NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM 2020:

Năm của những kỷ lục mới

| KHÁNH NGUYỄN |

Trong bối cảnh đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, tác động đến đời sống, kinh tế, xã hội, làm đứt gãy các chuỗi cung ứng toàn cầu; lũ lụt, hạn hán, xâm nhập mặn..., ngành Nông nghiệp (với lực lượng lao động chủ lực là các hội viên nông dân) vẫn đạt được mục tiêu kép, vừa phát triển ngành vừa phòng, chống tốt dịch bệnh... Đặc biệt, xuất khẩu nông sản vẫn lập kỷ lục với 41,2 tỷ USD.

1 Nhờ tích cực mở cửa thị trường, tháo gỡ các rào cản thương mại bằng các giải pháp linh hoạt, dù dịch Covid-19 khiến chuỗi cung ứng có lúc gián đoạn nhưng xuất khẩu nông lâm thủy sản năm 2020 tiếp tục lập kỷ lục mới.

Theo đó, tổng kim ngạch xuất khẩu nông, lâm, thủy sản năm 2020 đạt 41,2 tỷ USD, tăng 2,5% so với năm 2019; trong đó, các mặt hàng nông sản chính ước 18,54 tỷ USD, giảm 0,5%; thủy sản 8,47 tỷ USD, giảm 0,8%; lâm sản và đồ gỗ ước đạt trên 12,8 tỷ USD, tăng 13,4%.

Tiếp tục duy trì 09 nhóm mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu trên 1,0 tỷ USD, trong đó có 05 mặt hàng có kim ngạch trên 03 tỷ USD (gỗ và sản phẩm gỗ đạt trên 12 tỷ USD; tôm ước đạt 3,66 tỷ USD; rau quả đạt gần 3,35 tỷ USD; hạt điều đạt 3,24 tỷ USD; gạo 3,07 tỷ USD). Thặng dư thương mại toàn ngành đạt 10,4 tỷ USD, tăng 6,5% so với năm 2019.

2 Năm 2020, lần đầu tiên nhiều mặt hàng nông sản của Việt Nam tiếp cận được những thị trường khó tính nhờ công tác mở cửa các thị trường mới đối với

nhiều sản phẩm xuất khẩu được thực hiện tốt. Cụ thể, vải thiều tươi lần đầu tiên xuất khẩu chính ngạch sang Nhật Bản; chôm chôm xuất khẩu vào Đài Loan; dâu tây và bí ngô vào New Zealand; tôm và cá tra xuất khẩu vào Brazil...

Bộ NNPTNT cũng phối hợp với ngành chức năng tích cực xử lý các rào cản thương mại, rào cản kỹ thuật; Hỗ trợ thủ tục kiểm dịch, an toàn thực phẩm, tháo gỡ khó khăn về rào cản của các thị trường nhập khẩu các sản phẩm trái cây, rau, gạo, chè, gỗ và sản phẩm từ gỗ...; giải quyết vướng mắc

rào cản kỹ thuật trong lĩnh vực ATTP, kiểm dịch động vật và thực vật với các quốc gia như: Thái Lan, Trung Quốc, Australia, Hoa Kỳ, Liên minh EU, Indonesia, Hàn Quốc, Nhật Bản, Đài Loan... Tháo gỡ khó khăn, hỗ trợ các doanh nghiệp xuất khẩu sữa, thúc đẩy để mặt hàng tổ yến, thạch đen được chính thức xuất khẩu chính ngạch sang Trung Quốc. Xử lý hài hòa để tránh các biện pháp trừng phạt của Hoa Kỳ về vấn đề nhập siêu và duy trì tăng trưởng xuất khẩu tại thị trường này.

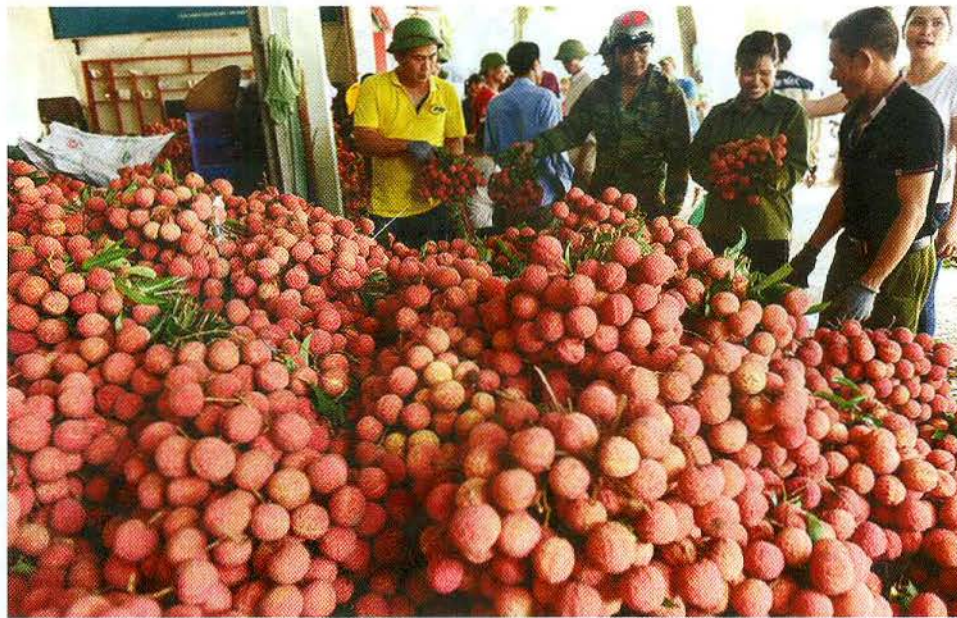
3. Tháng 8/2020, Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – châu Âu (EVFTA) chính thức đi vào thực thi, ngay lập tức mở ra cơ hội xuất khẩu cho nhiều mặt hàng nông sản với những ưu đãi chưa từng có về thuế. Liên tiếp những lô hàng tôm, chanh leo, cá ngừ, cá tra, trái cây, gạo... sang EU theo EVFTA được tổ chức.

Theo thống kê của Bộ NNPTNT, chỉ sau hơn 1 tháng EVFTA chính thức có hiệu lực, xuất khẩu nông sản của Việt Nam sang thị trường EU đã tăng hơn 17 - 20%. Điều này có thể thấy rất rõ khi trong tháng 8/2020, giá trị xuất khẩu mặt hàng cà phê của Việt Nam vào thị trường EU ước đạt gần 76 triệu USD, tăng 34,7% so với tháng 7/2020. EU cũng đang là thị trường tiêu thụ nhiều cà phê nhất của Việt Nam, chiếm 40% trong tổng lượng và 38% về tổng kim ngạch xuất khẩu cả nước (trung bình giá trị xuất khẩu cà phê sang EU đạt 1,2 – 1,4 tỷ USD/năm trong 5 năm qua).

Số liệu của Tổng cục Thống kê cho thấy, trị giá xuất khẩu gạo tháng 8 vừa qua của Việt Nam vào thị trường EU đạt hơn 1,2 triệu USD, tăng tới 93,5% so với tháng 7 và tăng 35,6% so với cùng kỳ năm trước. Tám tháng đầu năm 2020, xuất khẩu gạo đi EU đạt trên 15.800 tấn gạo, với giá trị xấp xỉ 8,5 triệu USD.

4. Năm 2020, ghi nhận sự gia tăng bùng nổ của các nhà máy chế biến nông sản. Cụ thể, năm 2020, có 17 dự án với tổng mức đầu tư trên 20.000 tỷ đồng được khởi công, khánh thành, đi vào hoạt động, tăng 04 dự án và khoảng 6.000 tỷ đồng so với năm 2019).

Cùng với sự tác động của nhiều chính sách khuyến khích đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn; công nghiệp chế biến, bảo quản nông sản, công nghiệp phụ trợ được nâng cao năng lực, một số tập đoàn kinh tế lớn đã chú trọng đầu tư vào chế biến sản phẩm nông nghiệp; tạo bước đột phá về chế biến xuất khẩu, giúp nâng cao chất lượng, mẫu mã và đa dạng hàng nông sản, góp phần tiêu thụ sản phẩm cho người nông dân.

Năm 2020, vải thiều tươi lần đầu tiên xuất khẩu chính ngạch sang Nhật Bản. Ảnh Gia Hà

Chỉ tiêu cơ bản năm 2021 của ngành Nông nghiệp là: 1. Tốc độ tăng trưởng GDP toàn ngành 2,7 - 3%; 2. Tốc độ tăng giá trị sản xuất NLTS 2,8 - 3,1%; 3. Tổng kim ngạch xuất khẩu NLTS trên 42 tỷ USD; 4. Tỷ lệ số xã đạt tiêu chuẩn nông thôn mới trên 70%; 5. Tỷ lệ dân cư nông thôn được sử dụng nước sạch, hợp vệ sinh 91%; 6. Tỷ lệ che phủ rừng ổn định ở mức 42% và nâng cao chất lượng rừng.

Có thể kể đến Tập đoàn TH khởi công xây dựng một loạt nhà máy chế biến sữa, trang trại nuôi bò sữa hiện đại tại Quảng Ninh, Cao Bằng; khai trương đi vào hoạt động nhà máy chế biến trái cây tại Sơn La. Tập đoàn Doveco cũng khởi công xây dựng, đưa vào hoạt động nhiều nhà máy chế biến trái cây tại Gia Lai, Sơn La...

5. Năm 2020, ghi nhận số lượng hợp tác xã (HTX), trang trại nông nghiệp tiếp tục tăng. Cả nước ước thành lập mới được 14 Liên hiệp HTX nông nghiệp, 1.555 HTX nông nghiệp, nâng tổng số lên 68 Liên hiệp HTX NN, 17.300 HTX NN; số HTX hoạt động đánh giá đạt hiệu quả đạt trên 85%, gần đạt mục tiêu có trên 15.000 HTX NN hoạt động hiệu quả; có 1.718 HTX NN ứng dụng công nghệ cao (CNC), 3.913 HTXNN thực hiện liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm cho xã viên, 823 HTXNN sở hữu sản phẩm OCOP. Cả nước có 34.348 trang trại, sử dụng gần 36.000 ha đất, sản phẩm ngày càng đa dạng.

Lực lượng doanh nghiệp nông nghiệp ngày càng lớn mạnh và tâm huyết đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn hơn, đang trở thành nòng cốt trong chuỗi giá trị nông sản. Năm 2020, thành lập mới 1.055 doanh nghiệp, nâng tổng số doanh nghiệp nông nghiệp lên trên 13.280. Bên cạnh sự đầu tư, phát triển của các doanh nghiệp nhỏ và vừa, một số tập đoàn, doanh nghiệp

lớn đã đẩy mạnh đầu tư vào nông nghiệp, nhất là nông nghiệp ứng dụng CNC, như: Nafoods, TH, Dabaco Việt Nam, Masan, Lavifood, Công ty thực phẩm xuất khẩu Đồng Giao, Công ty Thương mại và Đầu tư Biển Đông.

6. Chương trình mục tiêu Quốc gia xây dựng nông thôn mới (NTM) tiếp tục đạt kết quả ấn tượng. Đến nay, có 37/363 xã đặc biệt khó khăn (ĐBK) được công nhận đạt chuẩn NTM (10,2%); 337 thôn, bản ĐBK (9,6%) được công nhận đạt chuẩn NTM.

Chính phủ, các cấp ủy, chính quyền ở các địa phương đã rất tích cực, chủ động triển khai thực hiện Chương trình, huy động nguồn lực xã hội cho Chương trình. Năm 2020, cả nước huy động được khoảng 459.975 tỷ đồng từ các nguồn lực để đầu tư thực hiện Chương trình. Đến nay, cả nước có 5.506 xã (62%) đạt chuẩn nông thôn mới (tăng 8% so với cuối năm 2019); có 12 tỉnh, thành phố có 100% số xã đã được công nhận đạt chuẩn NTM; bình quân cả nước đạt 16,38 tiêu chí/xã (tăng 0,72 tiêu chí so với năm 2019); có 173 đơn vị cấp huyện thuộc 50 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (tăng 61 đơn vị cấp huyện so với cuối năm 2019); có 3 tỉnh (Nam Định, Đồng Nai và Hưng Yên) đã được công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM. ●